

LA IMATGE INICIAL

En una habitació d'hotel hi ha una dona asseguda al llit que es mira les maletes i les bosses esteses per terra. Hi ha arribat fa just un parell d'hores, i encara no ha tingut prou esma d'endreçar res. Ha estat estirada, descansant, i pensant. Intueix, sap que aquest viatge acabarà sent decisiu, encara que no l'ha buscat ni l'ha preparat. Totes les coses que finalment han acabat sent importants en la seva vida han vingut de manera inesperada, s'han presentat sense que hi hagués hagut cap càlcul, cap previsió, cap estructura prèvia. Però quan s'han presentat les ha sabudes captar, les ha percebudes, n'ha sentit la presència ineludible, fatal. Ara reconeix aquesta certesa, gairebé física, íntima. Aquesta dona, Alícia, sap amb seguretat que aquí, i ara, aquests dies, passaran coses importants que probablement transformaran la seva vida per sempre.

D'aquesta possibilitat ja se n'ha començat a adonar just quan baixava les escales del vaixell. Des de l'habitació de l'hotel on és ara recorda perfectament l'escena, que al principi té un perfil còmic, gairebé grotesc. No tenia prou

mans per aguantar tantes coses alhora, i anava baixant les escales que l'havien de dur a la terminal amb penes i treballs, i orgullosa com era no es volia deixar ajudar per ningú. A casa ja s'havien cansat de dir-li que no podia anar pel món tan carregada. I era veritat, per una feina d'uns pocs dies no calia pas dur tantes maletes. Tantes maletes i a més les bosses, i la cartera, i totes les carpetes amb els informes. I les càmeres i els trípodos, els focus, l'ordinador, tot l'arsenal, que deia ella, per anar a la guerra. Mai no n'aprendria. No sabia anar pel món, li deien. I era veritat, sempre el que li deien era veritat, i també ho era que ella no feia mai cas de ningú. S'enduia tot el seu món a sobre. Un univers sencer, ella l'astre principal i al damunt tots aquells trastos que eren els seus satèl·lits. Doncs ara tot aquell cosmos era a punt de rodolar per terra, i encara que finalment no va passar res, perquè va tenir prou reflexos i va saber mantenir l'equilibri, i a més amb tot el que duia al damunt intacte, ella en canvi va tenir la impressió que sí que passava alguna cosa, i a més important, perquè va veure allà a la vora, al seu costat, desdoblada, la imatge d'ella mateixa que observava, perplexa, tota la fila que feia, i llavors es va trobar ridícula i desemparada, ella, que anava per la vida perdonant tothom. La capacitat que tenia Alícia de distanciar-se d'ella mateixa i arribar-se a veure com podria arribar a veure un estrany, quina insòlita habilitat que li havia estat concedida sense haver-la demanada! De sobte Alícia veia com una rèplica d'ella mateixa la fitava i la jutjava, i ho feia amb un aplom, una seguretat i una impertinència de què no hauria estat capaç ni la seva millor enemiga. Veure's rebaixada, veure's fràgil, inconsistent i desprotegida, veu-

re's en fals, de cop i volta tota la seva fortalesa qüestionada. I no per algú altre sense compassió, algú que la hi tingués jurada, o amb qui quedés un deute pendent, no, ben al contrari, devaluada per ella mateixa, per la versió més lúcida de la seva persona, més íntegra, encara, i també més ingrata, que la versió primera, l'original. Era un punt de vista neutre que censurava aquella manera d'anar tan excessiva. I ella en casos així de seguida buscava arguments per defensar-se'n. Sí que era veritat que duia un bon pes a sobre, però aquest rai. Tot el que es pogués encabir en un carro no pesava pas, se solia dir, buscant el punt divertit del conflicte, l'únic que calia era trobar el carro disponible. Així era ella i així bé que li funcionaven les coses. Però ara el pes feixuc que l'atrapava i la immobilitzava era difícil de precisar i de dir, perquè era d'un altre ordre, gens material, gens objectivable, no res que es pogués evitar amb la solució adequada, prevista en un qualsevol catàleg de remeis. Contra aquest mal no hi havia cap manual d'instruccions ni cap frase feta que valgués. Però això no volia dir que aquest senyal, aquest símptoma, no es concretés de debò, perquè era un pes real, present, que no podia obviar amb cap estratagema reparador. De fet era una nosa que tenia identificada, que reconeixia de moltes altres vegades. I quan aquesta nosa es feia evident era inapel·lable. En un moment molt precís s'havia vist ella mateixa des de fora, anava baixant les escales del vaixell i tot semblava que es podia precipitar d'un moment a l'altre, però alhora percebia l'altra dimensió d'ella mateixa que avaluava l'extravagància i alhora la transcendència d'aquell instant precursor, l'anticipació segura d'una metamorfosi que probablement ja

feia dies que s'estava gestant. Una vegada més ella i la seva bessona absorbent i fiscalitzadora, la que tot ho passava pel sedàs del raciocini i la interpellava. Acarades l'una i l'altra, antagòniques i irreconciliables. Marcant territori. Benvinguda, es deia a ella mateixa, llavors, benvinguda, vella companya de viatge sense nom i sense presència definida, altra volta juntes, l'Alícia novament precipitada cap al territori ple de significacions que ella sola construïa, i la ineludible acompanyant que prenia a vegades la forma del seny però també la del desassossec. Des de l'habitació de l'hotel on ara estava, estirada al llit, lassa, Alícia revisava tot aquest cúmulo de sensacions que l'aixafaven, i empesa per aquesta mateixa onada irreflexiva refeia l'itinerari que l'havia conduït fins allí, en aquell estat de vigília conscient.

El viatge en vaixell havia estat un sacrifici innecessari, ho veia ara i ja ho hauria d'haver vist abans de partir. I a més li havien estat dient, tampoc no calia anar-hi en vaixell. Era evident per als altres, per a tothom, i ella també ho veia, però alguna cosa inadvertida l'havia empesa a prendre la decisió menys adequada, segurament atreta per la possibilitat d'una situació extrema que per això mateix podia acabar sent significativa. Si Alícia havia de triar entre l'opció més comuna, de trajectòria previsible, i la menys ponderada, gairebé sempre solia decidir-se per aquesta segona, i era per l'aire que tenia d'alterar els principis de la lògica, una probabilitat que sempre l'atreïa més. I llavors també podia ser que finalment hagués d'admetre que s'havia equivocat, com havia passat llavors, perquè després d'una nit com aquella la seva alternativa era indefensable. Perquè no havia pogut descansar gens. Qui ho hauria pogut preveure, es deia, lla-

vors, a ella mateixa, per exculpar-se. Però davant d'aquell estat lamentable en què es veia, no li quedava més remei que lamentar les nefastes conseqüències d'una decisió equivocada. Tota la nit el soroll de la gent pels passadissos. Joves que cridaven, que s'empentaven, i aquells cops de porta. I totes aquelles rialles, i els xiscles, i tot tan fora d'hores, intempestiu. Ja no era només que no l'haguessin deixada dormir, pitjor, l'havien irritada. ¿Com era que la seva alegria l'ofenia tant? No pas gaire més joves que els seus propis fills, i que lluny que se'n sentia. Addictes a l'instant, ignorants de la dependència que els lligava tant a la circumstància concreta. Joves, només canalla, i els uns amb els altres feien colla. Es devien creure els amos del món. Ni coneixien cap límit, encara, potser. Que lluny del seu neguit tan urgent. Aquella manera de fer tan poc subordinada a cap criteri l'anguniava, però si hi pensava també havia d'admetre que d'aquells joves n'envejava l'energia i sobretot que gosessin tant, ja li hauria agradat a ella, la franquesa sense traves del seu comportament, l'aire d'insubordinació que animava tots els gestos que feien, i la manera de parlar tan distant dels seus prejudicis de dona que s'havia d'adequar a unes normes que depenien d'una edat i d'unes circumstàncies de classe. Aquella empenta juvenil evidenciava massa clarament i sense atenuants la fragilitat d'aquestes seves circumstàncies que tant li costava d'assumir, i la incapacitat cada dia més evident de subvertir-la. Sí, evidentment, aquells joves l'havien ben destarotada, però no era només que no havia pogut descansar, era sobretot que li havien recordat quin era el seu espai i quins límits havia d'assumir. A ella, que no els hauria volgut reconèixer en cap cas.

Ara, just l'endemà al matí d'aquella nit inadmissible, estirada al llit, gairebé allitada, Alícia es penedia d'aquella seva primera decisió, evidentment que el viatge en vaixell havia estat un sacrifici innecessari. I a més ara en pagava les conseqüències. Però ella s'hi havia entossudit, ja les tenia, Alícia, aquelles sortides, anar a Menorca en avió era com qui diu un moment, demanava més temps el trajecte fins a l'aeroport que no pas el vol, que eren vint minuts, només vint minuts, tan evident com això, de Barcelona a Maó només eren vint minuts, però ella hi va insistir, emparada en la convicció acceptada per tots els qui la coneixien que ella tenia sempre una manera molt particular i fins impertinent de decidir com havia de fer cada cosa. De fet Alícia havia edificat el seu prestigi indiscutible en aquesta particular manera de fer cada cosa a la seva manera, una dona que tenia el seu món, un criteri fet a mida que no tenia per què compartir amb ningú, un estil, unes dèries, uns capricis, una ànsia, que li deien els de casa, que la coneixien bé, i en sabien tots els seus atributs, aquelles reverenciades qualitats de què presumia tant, i també les seves inevitables i odiades limitacions. El seu molt consistent prestigi havia estat fonamentat en aquest aire amb què senyorejaven pertot. Prestigi i també ascendència sobre els altres, qui li duria la contrària, si sempre tenia una raó imperativa per a cada extravagància. L'Alícia capritxosa i consentida era, si extremava el paper, una prepotent cruel que despatxava els problemes amb una insolència que feia por, per això qualsevol li discutia res. Si volia anar a Menorca en vaixell, doncs que hi anés en vaixell, ja s'ho trobaria. Llavors havia passat que s'havia hagut d'estar una nit sencera sense poder dormir, atrapada

en la cridòria inexcusable d'aquella colla de marrecs malcriats, que corrien pels passadissos del vaixell sense cap mena de vergonya, i aquella intempestiva insolència no dels nois, no, del món sencer, l'acarava a un dels aspectes més febles de la seva personalitat, la dificultat d'acceptar que el món seguia girant seguint un concert, un pla, ben al marge de cadascuna de les extraordinàries decisions que prenia l'extraordinària Alícia. La cosa derivava en una teoria que venia a dir que el món només era com podia ser, i aquesta única i limitada possibilitat no tenia sempre prou en compte les múltiples possibilitats que hi havia en les pretensions i l'ambició d'Alícia.